

Colofon

Handreiking -16:
Studiemateriaal voor -16 jeugdverenigingen en clubs

Uitgave:
Landelijk Contact Jeugdverenigingen
Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ)

Administratie:
Handreiking-16@icj.nl

Vormgeving en druk:
Drukkerij Verloop
Alblasserdam

VOOR DE LEIDING

Ik ben...

HANDREIKING -16

Schets 1

Ik ben, de Naam van God

A. Doel

1. Betekenis benoemen.

- Wat laat de Heere Jezus ons zien door Zichzelf te openbaren met de woorden 'Ik ben'?
- In deze schets wordt een verband gelegd tussen de openbaring van de Vader en de Zoon. De Ik ben-teksten onderstrepen de Godheid van de Heere Jezus.

2. Actualiteit aangeven.

- Wat betekent het voor jongeren van vandaag dat Jezus God is?
- Waarom is dat zo belangrijk? Wat wil het zeggen als Hij de Eerste en de Laatste is in je leven?

3. Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.

- In deze schets gaat het over Christus Zelf, maar we staan niet neutraal tegenover Hem. Hij is God en daarom machtig om ons te verlossen van al onze zonden! Is Hij ook de Eerste en de Laatste in het leven van de jongeren?

Vertaal deze doelen zo eenvoudig en zo concreet mogelijk naar de jongeren!

B. Achtergrondinfo

De HEERE, de Jahweh (Verbondsgod) van het Oude Testament, de Vader van de Heere Jezus, openbaart Zichzelf als de 'Ik ben' aan Mozes. Deze naam laat zien wie God is: eeuwig en onveranderlijk. Maar bovenal laat die naam zien dat God waarachtig en getrouw is. IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL wil zeggen: de God die doet wat Hij belooft, en volbrengt wat Hij begint. In de jaren die volgden op deze openbaring van God aan Mozes, heeft God Zijn naam waar gemaakt. De hele geschiedenis van het volk Israël – van de uittocht uit Egypte tot en met de intocht in het beloofde land Kanaän – is een groot voorbeeld van de trouw van God. De Heere Jezus geeft met de Ik ben-uitspraken aan dat Hij de Zoon van God is. Sterker nog, dat Hij God Zelf is, Die naar de aarde is gekomen om zalig te maken wat verloren is. De Joden hebben dit goed begrepen, dat blijkt wel uit hun reactie (Johannes 8:59). Ze nemen stenen op om Hem te stenigen. Dat is de straf voor Godslastering (Leviticus 24:16).

Op het moment dat Jezus Zich overgeeft om te sterven voor zondaren, doet Hij dat met de woorden 'Ik ben' (Johannes 18:5). Let op de diepgang van dit moment. Christus spreekt daarmee een machtswoord uit: God Zelf staat daar in Jezus Christus, om gevangen genomen te worden. De soldaten vallen achterover door Zijn macht.

De Heere Jezus is ook nu nog de Eerste en de Laatste. Dat betekent dat terreur, christenvervolgingen en oorlogen niet het laatste woord hebben. Dat betekent dat Hij ons leven in handen heeft. Een grote troost en heerlijk vooruitzicht als we in Hem geloven – maar een grote rampzaligheid als we dat niet doen.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:**
Ik ben/Godheid van Jezus: Johannes 10:22-42, Johannes 18:1-9 (let op vers 5);
Ik ben de Eerste en de Laatste: Jesaja 44:1-6, Jesaja 48:12-22, Openbaring 22
- **Geloofsbelijdenis:**
HC zondag 6; NGB artikel 8, 10 en 18
- **Literatuur:**
J. Piper, Jezus zien en ervaren

C. Programmaopzet

Alternatieve startopdrachten

- Welke Ik ben-namen weten de jongeren uit hun hoofd? In welk Bijbelboek zijn ze te vinden? (Inventarisatie van de kennis van het onderwerp van de schetsen.)
- Wanneer ken je iemand echt? Laat twee jongeren iemand voorstellen die ze kennen: Eerst iemand die ze goed kennen (bijv. een familielid) en vervolgens iemand die ze alleen van een afstand kennen (bijv. een bekende Nederlander). Probeer er met elkaar achter te komen wat er nodig is om iemand écht te kennen. (In deze schets stelt de Heere Jezus Zich aan ons voor. Het is belangrijk dat we meer van Hem weten dan Zijn naam. Gelukkig zeggen Zijn namen ook alles over wie Hij is).

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Bijbelgedeelte: Exodus 3:1-15	Bijbel Bijbelgedeelte: Exodus 3:1-15

Vragen:

- Waarom moet Mozes de schoenen van Zijn voeten doen?
- Met welke naam maakt God Zich bekend? (vers 6)
- Wat belooft God aan Mozes? (vers 8-10)
- Wat is het teken dat God Mozes gezonden heeft? (vers 12)
- Met welke naam zendt God Mozes naar het volk? (vers 14)

Keuzevragen

Vragen: 1, 2, 3, 4 en 6
Stellingen: I, III

Overige verwerking

Puzzel maken

Vragen:

- Waarom moet Mozes de schoenen van Zijn voeten doen?
- Wat zegt dat voor ons?
- Met welke naam maakt God Zich bekend (vers 6)?
- Welke twee bezwaren heeft Mozes in dit gedeelte tegen zijn zending? (vers 11 en 13)
- Wat is Gods antwoord op die bezwaren? (vers 12 en 14)

Keuzevragen

Vragen: 1, 3, 4, 5, 6 en 7
Stellingen: I, II

Overige verwerking

In gesprek met een Jehovah getuige:

Jehovah getuigen ontkennen de Godheid van de Heere Jezus. Hij is volgens hen wel de Zoon van God, maar niet Zelf God. Ze kennen de drie-eenheid dus niet. Laat één van de leidinggevendenden zich voordoen als een Jehovah getuige. Kunnen jongeren uitleggen waarom het zo belangrijk is dat de Heere Jezus God is? Wat zegt de Bijbel daarover?

Verdiep u als leidinggevendenden in wat de Jehovah getuigen precies geloven en maak vervolgens de jongeren duidelijk waarom het zo belangrijk is om in Jezus als God te geloven.

D. Antwoorden

Vraag 1

- Ik zal zijn die Ik zijn zal.
- Laat de jongeren in eigen woorden deze naam omschrijven. Zie ook wat er bij de achtergrondinformatie over deze naam genoemd wordt.

Vraag 2

- Je zou deze teksten kunnen samenvatten met de woorden liefde en trouw. God heeft dit gedaan, omdat Hij het volk liefhad (niet omdat het volk zo bijzonder was!) en omdat Hij Zijn woord wilde houden. Ondanks het zo vaak tegenwerkende volk, vervulde God Zijn beloften. Hij is de getrouwe God!
- Bespreek met de jongeren het wonder van de naam HEERE: de naam van God Die een verbond met zondige mensen wil sluiten. Een naam die Zijn trouw onderstreept: Hij doet wat Hij belooft. Je kunt op Hem aan!

Stelling

- Het maakt voor mij geen verschil of er 'Heere' of 'HEERE' staat in de Bijbel

Stelling om de jongeren bewust te maken dat de Heere Zich op verschillende manieren openbaart, ook al hoor je het verschil in onze taal niet als er voorgelezen wordt. Bespreek met de jongeren dat de verschillende namen betekenis voor hen hebben. Ze mogen een beroep doen op God, zoals Hij Zich openbaart. Concreet: Als er HEERE met 5 hoofdletters staat, gaat het over de Drie-enige Verbondsgod die jou gedoopt heeft. Als Hij Zich dus zo openbaart mag je, wie je ook bent, een beroep op deze Verbondsgod doen en pleiten op Zijn (doop)beloften! Als het over Heere met kleine letters gaat, gaat het over de Koning die recht heeft op jouw leven.

Vraag 3

- Jezus zegt: 'Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: eer Abraham was, ben Ik.' Er staat niet (wat taalkundig beter zou kloppen): eer Abraham er was, was Ik er al. In het Grieks staat er letterlijk: Ik ben (Ego eimi).
- Met deze woorden verwijst de Heere Jezus naar de openbaring van God als Jahweh, HEERE: Ik ben die Ik ben. Hij zegt met deze naam dat Hij die de 'Ik ben' is, de HEERE, is. Jezus openbaart Zich dus als God.

Vraag 4

Echt mens, omdat: de mens gezondigd heeft en daarom ook een mens (maar wel een rechtvaardig mens: iemand zonder zonde) voor de zonde moet betalen.

Echt God, omdat: Hij de last van de toorn van God anders niet kon dragen. Omdat Hij alleen als God de gerechtigheid en het eeuwige leven kon verdienen en aan ons kan uitdelen.

Bespreek met elkaar het verschil tussen de bovenstaande geloofsovertuiging en opvattingen als dat de Heere Jezus 'alleen maar een goed Mens' of 'een goed Voorbeeld' was. Omdat Hij echt God is, kan Hij ons verlossen van alles waar mensen ons niet van kunnen bevrijden, in het bijzonder van de zonde.

Vraag 5

- Er kan maar één iemand de Eerste zijn: dat betekent dus dat de Vader en de Zoon één zijn. Als de Heere Jezus dezelfde naam gebruikt als God de Vader, betekent het dat de Heere Jezus God is.
- Mensen kunnen nooit tegelijk de eerste en de laatste zijn. Jezus onderstreept met deze naam dat Hij God is in eigen Persoon.

Stellingen

- Als je om je heen kijkt, zie je er maar weinig van dat de Heere Jezus alles in Zijn handen heeft.

Een begrijpelijke reactie als je kijkt naar alles wat er in deze wereld gebeurt. Johannes op Patmos zou het ook gedacht kunnen hebben. Het gaat er echter niet in de eerste plaats om of wij het zien of niet. De Bijbel wil ons ervan overtuigen dat de Heere alles in Zijn handen heeft, ook al brengen wij er op aarde als mensen, die leven na de zondeval, niets van terecht. Als we dat geloven en ons leven in Zijn handen leggen, kan dat troost geven als er veel gebeurt wat wij niet begrijpen (Hebreeën 12). De Heere wil dan laten zien dat bij degenen die God liefhebben 'alle dingen meewerken ten goede' (Romeinen 8:28).

- Als de Heere Jezus in je leven de Eerste en de Laatste is, hoef je je nergens zorgen om te maken.

Als de Heere Jezus de Eerste en de Laatste is, leidt dat niet tot een zorgeloos leven, maar het geeft wel een onbezorgd leven, zoals de Heere Jezus daarover spreekt in Mattheüs 6:25-34. Als de Heere in je leven begonnen is, zal Hij zijn werk ook afmaken, maar dat betekent niet dat wij niet meer verantwoordelijk zijn voor ons leven.

Vraag 6

- a. Alle dingen die het hart en leven van jongeren in beslag nemen, zorgen ervoor dat de Heere Jezus die plaats niet in kan nemen. Ten diepste staat ons eigen ik op de eerste plaats. Maak dit concreet: hoe is dit in het leven van de jongeren. Het zijn niet alleen zondige dingen die de plaats van de Heere Jezus in beslag kunnen nemen. Studie, hobby, werk, kleding, muziek, etc. Ook de dingen die we naast de Heere aan de hand willen houden, nemen Zijn plaats in beslag. Zie bijvoorbeeld HC vraag en antwoord 95.
- b. Dat vraagt om bekering: omkeer in je leven. De Heere roept het ons toe: 'Mijn zoon, geef Mij je hart' (Spreuken 23:26). Maak voor de jongeren concreet hoe we gehoor kunnen geven aan die oproep. Geven betekent dat je iets los moet laten: je eigen leven uit handen geven. We mogen Hem aanroepen, die belooft dat Hij een nieuw hart geven wil en ons oude, sten-hart weg wil nemen (Ezechiël 36:26).

Vraag 7

- God is betrouwbaar. Hij doet wat Hij zegt en dat geldt zowel voor Zijn beloften als Zijn bedreigingen. Bespreek met de jongeren de ernst van deze boodschap. Wie de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem (Johannes 3:36b). De verheerlijkte Christus is voor hen die Hem niet kennen, ook de Laatste Die Zijn Woord handhaaft en waarmaakt wat Hij heeft gezegd namelijk dat diegenen buiten zullen blijven staan (Openbaring 22:15).
- Als we Hem kennen, mogen we zeker weten dat Hij Zijn werk ook zal afmaken en Zijn woord zal waarmaken: wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven! (Johannes 3:36a). Diegenen mogen door de poorten binnengaan in het hemelse Jeruzalem (Openbaring 22:14).

Puzzel

1. Bartholomeüs
2. Kaïn
3. Kapernaüm
4. Efeze
5. Levi

De onderstreepte letters vormen in de juiste volgorde de woorden 'Ik ben'.

E. Extra voorbereiding

Wanneer je kiest voor de opdracht bij 'overige verwerking' is het belangrijk om je als leidinggevende van tevoren enigszins te verdiepen in het gedachtegoed van de Jehovah getuigen (met name daar waar het de Godheid van de Heere Jezus betreft) en een Bijbels antwoord daarop.

Schets 2

Brood en Licht

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.*
 - Wat zeggen deze twee beelden uit het dagelijks leven ons over Wie de Heere Jezus is?
2. *Actualiteit aangeven.*
 - Wat betekenen de begrippen 'komen' en 'volgen' voor jongeren vandaag?
 - Welke consequenties heeft dit voor hun leven?
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.*
 - Deze schets gaat helemaal over Hem, maar het is niet voldoende als we alleen Zijn Naam uit ons hoofd kennen. Het gaat erom dat wij geloven in de Naam van de Heere Jezus en de inhoud van Zijn Naam kennen! Dat we persoonlijk tot Hem komen en Hem volgen.

B. Achtergrondinfo

Met tal van beelden aan het aardse leven ontleend, maakt de Heere Jezus duidelijk Wie Hij is. Zeer direct komt dat tot uiting in de Ik ben-vergelijkingen. Al deze sprekende vergelijkingen willen hetzelfde zeggen, namelijk wat de Heere Jezus tegen de Samaritaanse vrouw zegt over de Messias: Ik ben het (Die komen zou). Hij is de enige Zaligmaker.

Brood des Levens:

- God is Degene, Die zorgt voor ons dagelijkse, aardse voedsel. Hij wil voor ons zorgen (zie ook Mattheüs 6:25 e.v.).
- We hebben het hemelse Brood, de Heere Jezus, nodig voor onze eeuwige honger, namelijk: de leegte die er van nature is, omdat we in het paradijs God verlaten hebben.
- Als aardse of geestelijke honger niet gestild wordt, zullen we uiteindelijk (eeuwig) sterven.
- Als de Heere Jezus terug gekomen is, zal er geen honger of dorst meer zijn. De oorzaak van de eeuwige honger is dan weggenomen (Openbaring 7:16).
- De Israëlieten kregen dagelijks hemels brood: het manna. Zo moeten wij ons ook dagelijks laten voeden door hét Hemelse Brood: Jezus Christus. Wie elke dag tot de Heere Jezus komt, dagelijks het Brood des levens eet, er iedere dag voor gaat zitten en gemeenschap heeft met Hem, wordt zo versterkt dat er een gezond geestelijk leven ontstaat. Dit is niet alleen tot rijke

zegen voor jezelf maar ook voor anderen, en is het meest tot eer van God, de Vader.

Licht der wereld:

- De tekst in Johannes 8:12 staat tussen hoofdstuk 7 (Loofhuttenfeest) en hoofdstuk 9 (genezing van de blindgeborene) in. Het Loofhuttenfeest is een groot feest, waarbij men teruggaat aan de woestijnreis. De HEERE wees hen de weg door middel van een wolk- en vuurkolom. Jeruzalem werd steeds meer verlicht tijdens het feest. O.a. werd de vrouwenvoorhof verlicht door vier grote kandelaars. Dit herinnerde de Israëlieten eraan dat de HEERE Zijn volk als een licht voorging. De blinde man werd genezen, maar zag in het begin nog niet dat Jezus de Messias was. Uiteindelijk zag hij het licht in tweeërlei opzicht: het aardse licht, maar ook Jezus als hét Licht.
- In deze context zegt Jezus dat Hij nú het Licht is en wel van de hele wereld. De Joden voelden aan wat Hij bedoelde, omdat de HEERE Zich in het OT openbaarde als 'Ik ben' en als het Licht, door Wie het leven geschapen en onderhouden wordt. De Heere Jezus laat zo duidelijk zien dat Hij (de Zoon van) God is.
- De ultieme consequentie van onze zonden zien we op Golgotha, waar het midden op de dag 3 uur lang aardedonker wordt, omdat God alle licht inhoudt en alleen in Zijn oordeel aanwezig is. Maar juist daardoor kan het voor zondaren licht worden: door Jezus Christus.
- Volgens het NT is 'volgen' leerling of discipel zijn. Volgelingen van een rabbi luisterden naar hem en hadden hoogachtig voor hun meester. Ze lieten zich ook door hem gezeggen. Hij had gezegd over hen. Ze gehoorzaamden hem en volgden zijn onderwijs. Vervolgens volgden ze zijn spoor, droegen zijn onderwijs uit en verbreidden zijn leer. Dat geldt ook voor het volgen van de Heere Jezus. Het houdt in een volledig overgeven aan Hem, een zich onderwerpen aan Hem en Zijn leer.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:**
Brood des Levens: Jesaja 55:1-13; Johannes 6 (hele hoofdstuk); Licht der Wereld: Jesaja 9:1-6; Mattheüs 5:13-16; Johannes 1:1-14; Johannes 3:16-21; Johannes 12:35-50
- **Geloofsbelijdenis:**
HC zondag 29; NGB Artikel 35
- **Literatuur:**
- dr. A. Noordegraaf (2005), Woordenboek voor Bijbellezers, Uitgeverij: Boekencentrum

C. Programmaopzet

Alternatieve startopdracht

Schrijf de slogan 'Brood, daar zit wat in' op het bord of een groot vel papier. Wat zijn de kenmerken van brood (zie ook vraag 5)? Laat de jongeren bedenken waarom brood zo belangrijk voor ons is.

Niveau 1

Bijbel

Johannes 9:1-11

Vragen:

- Wat denken de discipelen als ze de blinde man zien? (vers 2)
- Waarom is deze man blind geboren? (vers 3)
- Hoe noemt de Heere Jezus Zich als Hij bij deze blinde man staat?
- Hoe maakt de Heere Jezus deze man ziende?
- Ken je nog een andere geschiedenis van een blinde die genezen werd? Hoe deed de Heere Jezus het daar?

Keuzevragen

Vragen: 1, 2, 3, 5, 6, 7
Stellingen: I, III
Leesstukje 'Eten'

Overige verwerking

Maak een collage over het thema 'licht/donker' of 'eten/brood' en leg de link naar het onderwerp van deze avond

Niveau 2

Bijbel

Johannes 6:24-35

Vragen:

- Wat heeft het volk van de Joden net meegemaakt? (verzen voor dit gedeelte)
- Beoordeelt de Heere Jezus het volgen van de Joden positief? (vers 26)
- Wat is voedsel dat vergaat?
- Wat is voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven?
- Waarom vragen de Joden om een teken? (vers 30, 31)
- Wat is het echte (ware) brood uit de hemel? Waarom? (vers 33)

Keuzevragen

Vragen: 1, 4, 5, 6, 7, 8
Stellingen: I, II, III
Leesstukje 'Volgen = voor-spoed?'

Overige verwerking

Maak een collage over het thema 'licht/donker' of 'eten/brood' en leg de link naar het onderwerp van deze avond.

D. Antwoorden

Startopdracht:

Deze opdracht is bedoeld om de jongeren bewust te maken van het belang van zonlicht. We vinden het vanzelfsprekend dat de zon schijnt, maar wat gebeurt er als dat niet het geval zou zijn? Zonlicht is van levensbelang, omdat er anders niets groeit. Ook ons lichaam heeft zonlicht nodig voor de aanmaak van vitaminen.

Vraag 1

- a. Laat de jongeren alle gedachten die bij deze woorden naar boven komen opnoemen, en schrijf ze eventueel op een groot papier. Bij vraag 5 en 7 kun je hierop terugkomen.
- b. Beide beelden hebben te maken met leven: geen leven zonder voedsel, geen leven zonder licht.

Vraag 2

De Heere Jezus verwijt het volk dat ze Hem alleen maar volgen 'omdat ze van de broden hebben gegeten', omdat ze grote wonderen hebben gezien.

Vraag 3

Het volk moet niet alleen werken om aardse voedsel te krijgen, maar werken om het voedsel dat nooit vergaat. Als ze vervolgens vragen hoe ze dat moeten doen, maakt de Heere Jezus concreet wat dat werken inhoudt: geloven in Hem. Maak naar de jongeren toe duidelijk dat God enerzijds onze uiterste inspanning vraagt om te komen tot de kennis van Hem. Hij wil dat we daarvoor de middelen gebruiken die Hij ons gegeven heeft (het Woord, gebed, de prediking). Tegelijkertijd maakt de Heere Jezus juist door het woord 'geloven' duidelijk dat we alles uit handen moeten geven en ons vertrouwen stellen op het volbrachte werk van de Heere Jezus alleen.

Vraag 4

Een vraag die bedoeld is om het verband van de Ik ben-tekst helder te krijgen. Hoewel de Joden net een groot wonder van de Heere Jezus gezien hadden (wonderbare spijziging), vragen ze opnieuw om een teken, daarbij verwijzend naar Mozes die het volk manna gaf in de woestijn. De Heere Jezus gebruikt dit beeld om naar Zichzelf te wijzen als 'het ware Brood'.

Overeenkomsten	Verschillen
Het manna werd gegeven uit de hemel – Christus komt uit de hemel	Manna voedde alleen het lichaam – Christus is voedsel voor onze ziel, ons geestelijke leven
Het manna was er iedere dag – we hebben iedere dag Christus nodig	Zij die het manna gegeten hebben, zijn gestorven. Wie Christus 'eet', zal eeuwig leven
	Manna was voor Israël – Christus is gekomen voor zondaren over de hele wereld

Vraag 5

- Als het Brood des Levens.
- Tussen Christus en Brood zijn verschillende parallellen te trekken. J.C. Ryle noemt in zijn verklaring van Johannes 6:35 de volgende:
 - Brood is noodzakelijk voedsel. Zo is het met Christus: buiten Hem is er geen leven!
 - Brood is voedsel dat geschikt is voor iedereen: oud en jong, arm en rijk. Zo is het met Christus: Hij kan voorzien in de noden en behoeften van alle mensen.
 - Brood is voedsel dat we dagelijks gebruiken. Zo is het met Christus: er is geen dag in ons leven waarop we Zijn bloed, Zijn gerechtigheid, Zijn voorbeding en Zijn genade niet nodig hebben.
 - Brood/voedsel moet met regelmaat genomen worden. Zo moeten we ook het Woord van God, het geestelijke voedsel, met regelmaat tot ons nemen om geestelijk te groeien in de kennis en genade van de Heere Jezus Christus.

12 Vraag 6

In de tekst worden al een aantal dingen genoemd. Laat de jongeren voorbeelden noemen uit hun eigen leven. Het gaat daarbij niet alleen om zondige dingen waaraan je je geld of tijd besteedt. Als jongeren de Heere Jezus niet kennen, zullen ze – wát ze ook doen – altijd honger houden en niet verzadigd worden. Want alleen Hij geeft echte verzadiging!

Eten

- Spreek met de jongeren over uitvluchten die ze kunnen hebben om niet tot Christus te komen. (Ik ben nog te jong. Ik kan het toch zelf niet doen? Ik weet niet hoe het moet. Heb ik wel genoeg honger?) Probeer duidelijk te krijgen of een jongere er werkelijk mee zit of dat het 'niet eten' uit onverschilligheid (onwil) is. Brengt het een jongere bij de Heere Jezus of kan hij rustig verder leven zonder Hem?
- Door met je honger naar de Heere Jezus te gaan. Hij, die Zelf het Brood is, leert je om het Brood aan te nemen en te geloven. Hij gaat daarin met iedereen een eigen weg. Wel komt iedereen bij het Brood terecht! Wijs de jongeren op de rijke en heerlijke belofte: Doe je mond wijd open: Ik zal hem vervullen! (Psalm 81:11)

Vraag 7

- Wijs op de bijzondere context waarin de Heere Jezus Zichzelf bekend maakt als het Licht der wereld: Hij staat op het punt om een blindgeborene te genezen en hem niet alleen het licht in zijn ogen terug te geven, maar bovenal zijn geestelijke blindheid te genezen.
- Zoals licht het duister overwint, kan de Heere Jezus het licht maken in ons hart en in ons leven. Zoals licht onmisbaar is voor het leven en groei op aarde, is Christus onmisbaar voor ons geestelijke leven en groei. Zoals zonlicht alle stofdeeltjes in een kamer kan laten zien, laat Christus onze zonden zien, als Hij met Zijn Licht over ons leven schijnt.
- Dat we buiten de Heere Jezus in het donker wandelen. Praat met de jongeren over wat ze merken van de duisternis in deze wereld (gevolgen van de zonde zoals oorlog/geweld/etc., vijandschap en verzet tegen God in onze maatschappij) en in hun eigen leven. Daarbij is het belangrijk om te bedenken dat, ook al ervaren we ons leven niet als duisternis, de Bijbel ons wel heel duidelijk laat zien dat we in de duisternis zijn als we de Heere Jezus niet volgen.

Stellingen

Bedoeld om het 'volgen van de Heere Jezus' verder uit te werken en de gedachten van de jongeren daarover duidelijk te krijgen.

- De Heere Jezus volgen in mijn dagelijks leven? Ik zou niet weten hoe!*
We kunnen de Heere Jezus alleen maar volgen in ons dagelijkse leven als we een volgeling van Hem geworden zijn. Dat gebeurt door de verkondiging van het Woord. (Denk aan het

volgen van de discipelen uit reactie op de prediking van Johannes: zie het Lam Gods!) Het volgen wil de Heere Jezus je leren: Hij maakt Zijn wegen door Zijn Woord en Geest bekend! Luisteren naar Zijn Woord, je vragen voorleggen in het gebed, zoeken naar aanwijzingen voor je leven. Dat is ten diepste in het voetspoor van Christus gaan.

II. Je kunt iemand alleen maar volgen als je de ander vertrouwt
Iemand volgen in het dagelijks leven betekent: vertrouwen dat de ander de weg weet en het beste met je voorheeft. Dat geldt ook voor het volgen van de Heere Jezus. Het is je leven aan Hem toevertrouwen, ook als jij niet weet hoe de weg zal gaan. Het is vertrouwen dat Hij het beste met je voorheeft, ook als jij niet begrijpt waarom bepaalde dingen gebeuren.

III. Als ik bid en in de Bijbel lees, volg ik de Heere Jezus
Bidden en Bijbellesen zijn van levensbelang voor een volgelinge van de Heere Jezus. Alleen door naar Zijn stem te luisteren, kunnen we Hem volgen (Johannes 10:1-5). Als we de Heere Jezus volgen, heeft bidden en Bijbellesen dus consequenties voor ons leven. Als we het echter alleen uit gewoonte doen, zijn bidden en Bijbellesen niet genoeg en niet hetzelfde als het volgen van de Heere Jezus! Jezus zegt zelf dat alleen degenen die Zijn Woord horen en doen, zalig zullen worden.

Volgen = voorspoed?

- Bedoeld om de belofte van deze tekst helder te krijgen. Is dat inderdaad veel aardse voorspoed en geluk? Laat de jongeren hun eigen reactie op dit leesstukje geven.
- De Heere Jezus volgen heeft consequenties voor je leven. In de eerste plaats voor je eigen leven: er moet een streep door je eigen ik! Zie Lukas 9:23, het kruis van de zelfverloochening. Het betekent 'nee' zeggen tegen je eigen ik, wensen en verlangens. Tegelijk geeft de Heere Jezus een machtige belofte: je zult het licht des levens hebben. Dat betekent niet dat op aarde alles goed zal gaan en je alleen voorspoed zult hebben. Het betekent dat, hoe de omstandigheden ook zullen zijn, de Heere Jezus licht geeft op je levensweg. Hij wijst de weg, Hij wil nabij zijn en zorgt ervoor dat je niet in het donker hoeft te gaan, ook al kunnen de omstandigheden donker zijn.

Vraag 8

- Als de Heere Jezus je leven beschijnt, mag je dat licht ook doorgeven aan anderen. De Heere Jezus noemt Zijn volgelingen ook 'het licht der wereld'. We hoeven dat licht niet zelf aan te steken, maar mogen lichtdrager zijn. Christus is immers hét Licht!

- Door de Heere Jezus te volgen en in ons doen en laten te doen wat Hij wil, zodat we op Hem gaan lijken. (Maak dit concreet. Denk aan Christus' nederigheid, bewogenheid, barmhartigheid, vergeving.) Dan krijgt onze levenswandel iets aantrekkelijks voor anderen. Mensen komen op het licht af! Vraag aan de jongeren hoe ze het licht in het leven van andere mensen zien. Wat maakt hen jaloers? Wat kan anderen jaloers maken in hun leven?

E. Extra voorbereiding

- Groot vel papier bij startopdracht
- Evt. materiaal voor extra verwerking

Schets 3

Ik ben de Goede Herder – Ik ben de Deur

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.*
 - De twee beelden uit het dagelijkse leven vertellen ons veel over wie de Heere Jezus is. In de schets komt de betekenis van de beelden uitgebreid aan de orde.
2. *Actualiteit aangeven.*
 - Voor iedere jongere is het van levensbelang om een schaap van de Herder, kind van God te zijn. Buiten Jezus is geen leven. Daarnaast is juist in deze tijd de veiligheid van deze zorgzame en machtige Herder onmisbaar.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.*
 - Het onderwerp van deze schets doet niet anders dan Christus centraal stellen. Diverse belangrijke eigenschappen van de Heere Jezus komen aan de orde. Het is van levensbelang dat de jongeren Christus kennen als hun Herder en door Hem – die de Deur is – tot God gaan.

B. Achtergrondinfo

De Goede Herder

- Lage status: Het dienende karakter van Jezus' komst kan aandacht krijgen, met eventueel een verwijzing naar de voetwassing. 'Gelijk de Zoon des mensen niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.' (Matt. 20:28)
- Zorg: Het belangrijkste doel van een herder is de zorg voor de schapen. De andere onderwerpen vallen hier deels onder (beschermen, voeden, etc.).
- Leiden – vóórgaan: De Heere Jezus is voorgegaan in verschillende opzichten. Hij heeft gehoorzaamheid en lijdzaamheid geleerd door te volgen in de weg van lijden die de Vader voor Hem in gedachten had. Daarnaast heeft hij de Wet volkomen gehouden en daarin is Hij een Voorbeeld. Vijandschap en hoogmoed zijn twee basiszonden en Jezus wijst ons nu op het tegenovergestelde: zachtmoedigheid/liefde en nederigheid.
- Weiden – voeden: De Heere zorgt enerzijds dat Zijn kinderen onder de middelen komen, maar ze hebben daar anderzijds zelf

ook een belangrijke verantwoordelijkheid in. Het beeld van de herder en zijn schapen is daarvoor nuttig: de herder brengt ze op de juiste plek, maar ze moeten wel zelf eten en drinken.

- Bij elkaar houden: Juist de zwakke dieren hebben het nodig om in groepen te leven. Ze hebben dan steun aan elkaar. Gods kinderen leren zichzelf als zwak en zondig kennen. Juist daarvoor heeft de Heere hen elkaar gegeven. De Heere wil dat Zijn kinderen elkaar helpen en opscherpen en elkaar telkens weer de weg naar Hemzelf wijzen.
- Beschermen – redden: Hier ligt een belangrijk aanknopingspunt met de actualiteit. Het punt van de huidige gevaren kan hier aandacht krijgen. Hierbij kan gedacht worden aan de gevaren van het informatietijdperk, internet, de media, de jeugdcultuur, wereldse muziek, etc. Hier zitten sluipende en openlijke gevaren bij.
- Geef zijn leven: Hier ligt de kern van het borgtochtelijke lijden van de Heere Jezus: Hij heeft Zijn leven gegeven om het leven van Zijn volk te sparen en om hen zelfs het eeuwige leven te geven.
- Lammeren in Zijn armen: De herder kent zijn kudde, ook elke individuele jongere. De Heere Jezus heeft speciale aandacht voor kinderen en jongeren (Markus 10:14 en Prediker 12:1).
- Scheiden van schapen en bokken: De ernst van de scheiding is belangrijk bij deze gelijkenis. De Heere is niet alleen maar de vriendelijke, zorgzame Herder, maar Hij is ook de Herder die op het beslissende moment scheiding maakt.

De Deur

- Ik ben de deur: De Heere Jezus is de enige weg tot de Vader. Hij is het enige middel tot verzoening.
- De deur houdt vijanden buiten: Zowel de geestelijke vijanden van Zijn kinderen worden buitengehouden als de mensen die niet via de Middelaar tot God gaan. Het gaat dus niet alleen om bescherming tegen de vijanden. Jezus Christus is ook de 'Steen des aanstoots' voor degenen die buiten hem verzoening zoeken.
- Er is nu een geopende toegang: Efeze 2:18: 'Want door Hem hebben wij beiden de toegang door een Geest tot de Vader.' Hierbij kan ook het gebed betrokken worden.

Suggesties voor verdieping

• Bijbel:

De deur van de ark

Ingaan door de deur in de Ark der behoudenis is een mooie parallel. Wie niet door die deur inging, was verloren. Deze deuren stonden jarenlang wagenwijd open.

Genesis 6:1: 'Gij zult een venster aan de ark maken, en zult haar volmaken tot een el van boven; en de **deur** der ark zult gij in haar zijde zetten; gij zult ze met onderste, tweede en derde verdiepingen maken.'

De deur van de tabernakel

De deur van de tabernakel was érg breed en ruim: 10 meter breed. Dit symboliseert de gastvrijheid van God om bij het altaar der verzoening te komen. De kleuren van deze deur verwijzen naar de Heere Jezus.

Exodus 26:1: 'Gij zult ook aan de **deur** der tent een deksel maken, van hemelsblauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweerd linnen, geborduurd werk.'

Bij de deur van de tabernakel was de plek 'voor het aangezicht des HEEREN', een belangrijke plek. Daar werd geofferd. Daar werden ook belangrijke boodschappen door de Heere aan het volk duidelijk gemaakt. Het volk werd er regelmatig verzameld om naar de Heere te luisteren. Mirjam en Aäron werden er geoordeeld.

Leviticus 1:2: 'Indien zijn offerande een brandoffer van runderen is, zo zal hij een volkomen mannetje offeren; aan de **deur** van de tent der samenkomst zal hij dat offeren, naar zijn welgevallen, voor het aangezicht des HEEREN.'

Numeri 10:3: 'Als zij met dezelve blazen zullen, dan zal de gehele vergadering tot u vergaderd worden, aan de **deur** van de tent der samenkomst.'

De deur van de stad

De 'deur der stadspoort' was een belangrijke plaats: Alleen zo kon je de stad binnen komen. Er werd ook recht gesproken.

Jozua 20:1: 'Als hij vlucht tot een van die steden, zo zal hij staan aan de **deur** der stadspoort, en hij zal zijn woorden spreken voor de oren van de oudsten derzelver stad; dan zullen zij hem tot zich in de stad nemen, en hem plaats geven, dat hij bij hen wone.'

De deur gesloten

De deur van de genade staat wijd open. Maar ook daar komt een einde aan. De ernst hiervan kan benadrukt worden door te verwijzen naar Lukas 13. Ook in de gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden wordt de deur gesloten.

Lukas 13:25: 'Namelijk nadat de Heer des huizes zal opgestaan zijn, en de **deur** zal gesloten hebben, en gij zult beginnen buiten te staan, en aan de **deur** te kloppen, zeggende:

Heere, Heere, doe ons open! en Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik ken u niet, van waar gij zijt.'

Mattheus 25:10: '...en de deur werd gesloten.'

Geloofsbelijdenis:

HC Zondag 11 vr. & antw. 30; HC Zondag 16 vr. & antw. 40; HC Zondag 18 vr. & antw. 47

Literatuur:

- C. Cammeraat, *Belijden en leven*
- J. Douglas MacMillan (1998). *Mij zal niets ontbreken, een Bijbelstudie over Psalm 23*. Uitgeverij: Groen, Heerenveen

C. Programmaopzet

Niveau 1	Niveau 2
Alternatieve startopdracht Afbeeldingen van een herder met schapen laten zien en daar met elkaar over nadenken. Wat valt je op aan de herder? Hebben de jongeren zelf wel eens een herder met een kudde gezien? Wat is ze daarvan bijgebleven?	Alternatieve startopdracht Praat met elkaar over de vraag: 'Wat vind je er van als iemand je helemaal door en door kent?' Dit als voorzet op stelling I en het Bijbelgedeelte.
Bijbel Johannes 10 vers 11-18 - Wat is een huurling? (vers 12) - Wat betekent '...en vliedt'? (vers 12) - Wat betekent 'Ik ken de Mijnen?' (vers 14) - Wat gebeurt er met de schapen als de wolf komt? (vers 14) - Wat wordt bedoeld met 'Ik heb nog andere schapen'? (vers 16) - Wat betekent '...deze moet ik ook toebrengen'? (vers 16)	Bijbel Psalm 139 vers 1-13 Eventueel bespreken opdracht 6. - Wat betekent 'Gij zijt al mijn wegen gewend'? (vers 3) - Wat vindt David er van dat de Heere hem kent en al zijn gedachten weet? - Wat betekent het voor je gedachtewereld dat dit voor de Heere helemaal bekend is?

Keuzevragen Vragen: 1, 2, 4, 5 en 7 Stellingen: I, II	Keuze vragen Vragen: 2, 3, 4, 5 en 6 Stellingen: I, III
Overige verwerking Zingen: Psalm 23:1; Psalm 68:5; Psalm 80:1 Lied: de God des Heils, wil mij ten Herder wezen	Overige verwerking Slotopdracht

D. Antwoorden

Startopdracht

Je kunt hierbij denken aan antwoorden als: zorgzaamheid, kennis van de schapen, trouw aan de kudde, liefde voor zijn dieren, kracht om te kunnen beschermen, moed om de vijanden tegemoet te treden, kennis van de juiste plekken om te eten en te drinken, de weg weten, tederheid voor de lammeren. Schrijf de antwoorden op het bord of op een groot vel papier.

Vraag 1

Je kunt hierbij denken aan de volgende overeenkomsten:

Herder:	Voetwassing:
Zorg voor welzijn van de schapen	Zorg voor het welzijn van de discipelen
Liefde voor de schapen	'Zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde.' (vers 1)
Als de herder niet voor je zorgt, val je er buiten	'Als ik je niet was, dan heb je geen deel met mij.'
Nederig beroep	Voetwassing was een nederige bezigheid

Vraag 2

- a. Voorbeelden van mensen die Jezus volgden in de tijd van de Bijbel: discipelen (ieder op hun eigen wijze geroepen!), Zachheus, Maria Magdalena, etc.

- b. Het gaat er om dat de jongeren zien dat het volgen van Jezus bestaat in het dragen van Zijn vruchten: liefde en zachtmoedigheid, ootmoed en nederigheid. Het is belangrijk dat zij ook weten dat deze vruchten niet in henzelf gevonden worden. Hierbij kan verwezen worden naar de andere schets over: 'Ik ben de ware Wijnstok'.

Vraag 3

Het is de bedoeling dat de jongeren erachter komen dat ze ook zelf een eigen verantwoordelijkheid hebben als het gaat om het komen tot het geloof of het groeien in het geloof. De herder stopt het gras en het water niet in de bek van de schapen. Ze eten zelf. Zo vraagt de Heere van ons ook om de middelen getrouw waar te nemen: onderzoek het Woord van God. Dat is het voedsel voor je ziel. De Heere werkt door Woord en Geest. Pas hierbij wel op voor aan de ene kant zelfredzaamheid en aan de andere kant lijdzaamheid.

Vraag 4

- a. *Sluipende ziekten*: de tijdgeest van uiterlijke schoonheid, popmuziek met neutrale teksten, informatietijdperk met veel informatie, de tijd nutteloos doorbrengen met MSN-en, chatten & computerspellen.

Verscheurende wolven: openlijke agressie tegen christenen, popmuziek met duidelijk zondige of antichristelijke teksten, vunzigheid op internet.

Hier zal zeker een discussie op volgen, omdat de grenzen vaak erg vaag zijn. Dit is dan tevens een trek van de sluipende ziekte: iets goeds wat ongemerkt overgaat in iets kwaads.

- b. Bescherming tegen bovengenoemde gevaren is er alleen wanneer je de stem van de Goede Herder kent en Hem volgt. Alleen door bij Hem te schuilen, ben je veilig. Luister naar Zijn stem in het Woord en zoek Zijn nabijheid in het gebed. Trek de wapenrusting aan die Hij aanreikt (Efeze 6).

Stelling

1. *Het geeft mij troost dat de Heere mij helemaal kent*

Als je het moeilijk hebt of onrecht ervaart, is het een troost om te weten dat de Heere je helemaal kent. Hij ziet je gedachten en gevoelens, nog voordat je ze zelf ervaart (zie Psalm 139:1-13). Als je je eenzaam voelt, is het een troost om te weten dat er iemand is die altijd bij je is en die ernaar verlangt om je stem te horen. Dat de Heere ons helemaal doorgrondt en kent, betekent ook dat Hij ook onze zondige gedachten en verlangens ziet. Daarom is het gebed van David aan het slot van Psalm 139 (vers 23 en 24) zo dringend nodig!

Vraag 5

- Vers 34-36
- Vers 41-43
- De mensen zijn zich niet bewust van de daden die de Koning noemt: zij deden dit niet om er iets mee te verdienen (bijvoorbeeld de hemel), maar hebben het gedaan uit liefde tot de Heere Jezus en hun naaste. Door het geloof in het volbrachte werk van Christus kan ons leven vrucht dragen. Deze vrucht blijkt uit de daden die in dit gedeelte genoemd worden.

Stellingen

- Als ik over de muur klim, ben ik ook in de stal en dus veilig*
Het is de bedoeling dat er een gesprek ontstaat over het feit dat er echt maar één weg naar de zaligheid is, en dat is (door) de Heere Jezus. Hij is de zaligheid en buiten Hem is er geen leven. Alle zelfbedachte wegen en middelen leiden tot niets anders dan de dood.
- De deur is niet altijd nodig, want er is niet altijd gevaar*
Het is de bedoeling dat er een gesprek ontstaat over het allesbeslissende van het eindoordeel. Het kan lijken of er geen God is en het kan lijken of God het niet zo nauw neemt met de zonde. Maar dat is een tijdelijk gezichtsbedrog.

Vraag 7

Ingaan door de Deur is: Geloven dat Jezus Christus de Zoon van God is. Geloven dat Hij ook jouw Verlosser wil zijn. Geloven dat Hij ook jouw zonden vergeeft. Het is: tot God gaan in Naam van Jezus.

Slotopdracht

Laat de jongeren de eigenschappen in de tekst aanstrepen met een pen of markeerstift en laat ze die vergelijken met hun eigen antwoord bij de startopdracht. Praat door over eventuele verschillen. Laat de jongeren vertellen wat ze in deze schets over de Heere Jezus geleerd hebben en praat hier met elkaar kort over door.

Schets 4

Ik ben de Weg, naar het Leven

A. Doel

- Betekenis benoemen*
 - Jezus noemt zichzelf de Opstanding (Hij heeft o.a. de dood overwonnen), de Weg (het Middel om tot de Vader te komen), de Waarheid (je kunt Hem helemaal vertrouwen) en het Leven (Hij kan en wil je het eeuwige leven schenken).
- Actualiteit aangeven.*
 - Wat betekent het om de Heere Jezus als je Gids te hebben? Wat houdt het voor het dagelijkse leven in dat Hij de Weg en de (enige!) Waarheid is, die tot het eeuwige leven leidt?
- Christus centraal stellen – de persoonlijke spits*
 - Christus leidt tot het eeuwige leven. Als je dat leven zoekt, dan kun je niet buiten Hem! Hij is immers ook de enige Weg. Zonder geloof in en bekering tot Hem, ga je verloren.

B. Achtergrondinfo

- In de gemeente van Korinthe waren er mensen die het nut van een geloof in de opstanding niet inzagen. Men weigerde in elk geval te geloven dat er ook voor Christus' gelovigen een opstanding der doden in het verschiet lag. Men vond het minder of helemaal niet nodig en gewenst dat een gelovige ooit weer terugkeerde tot het lichamelijke bestaan. De apostel Paulus accepteert deze opvatting in geen enkel opzicht. Hij vat de zaak hoog op en brengt het probleem tot de wortel van de zaak terug (vers 13). Door de loochening van de opstanding der doden, wordt Jezus Christus ook voor dood verklaard. Als Christus in Zijn graf gebleven is, is er ook nooit een streep door de rekening van mijn schuldig verleden gehaald. Geloven heeft dan geen zin, zegt Paulus. Dan zijn we zelfs 'de ellendigste van alle mensen'.
- Opstanding houdt niet alleen een opstanding uit de dood in, maar ook een opstaan uit de zonden (zie Romeinen 6). Jezus zegt dat Hij de Opstanding is. Alle krachten zijn in Hem. De verbreking van elke band van de dood, van de macht van de dood, van de invloed van de dood, van de angst voor de dood, van de gevolgen van de dood. Alles wat met de dood te maken heeft, ligt in Hem. Hij heeft de dood overwonnen, omdat Hij uit

de doden is opgestaan en dus de Opstanding is. Wij kunnen ons wel eens gebonden voelen. In onze schuld, in onze zonden, in onze zondige wil, in onze zondige begeerten, in ons Godvijandige gevoel. Ook in onze onwil, onmacht... Maar dit is het evangelie: Jezus komt en maakt vrij, van wat dan ook. Zo verkondigt Jezus zich aan Martha én aan ons, dat Hij alle macht heeft, dat Hij de Opstanding Zelf is.

- Wegwijzers vertrouw je. Ze zijn onmisbaar als je op reis gaat. Op je levensreis zijn er ook gidsen, maar niet alle zijn even betrouwbaar. Eén is er echter wel betrouwbaar en Hij is ook onmisbaar. Hij die zegt: 'Ik ben de Weg en de Waarheid'.
- Jezus zegt niet: Ik ben de kortste, aangenaamste en beste weg, naast andere wegen. Hij is de enige Weg tot gemeenschap en vrede met de levende God. Dat is het verschil met andere religies. Zie ook Handelingen 4:12.
- Jezus verkondigt niet alleen wat waar is, zoals ook Boeddha, Mohammed en Karl Marx dat zeggen te doen. Hij maakt over Zichzelf een veel verdergaande claim. Hij zegt: 'Ik ben de waarheid'. Hij is Degene in Wie de waarheid van en voor alle mensen zichtbaar wordt, in Wie de Bron van alle waarheid in levende lijve aanwezig is. Als je de waarheid in woorden zou kunnen vangen, zou het voldoende zijn als je ze begrepen hebt. Zo kun je ontdekken of ze waar zijn. Als de waarheid een Persoon is, moet je Hem ontmoeten en leren kennen (door het Woord) om te ontdekken of Hij je vertrouwen waard is.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:**
Johannes 14:1 t/m 14, 1 Korinthe 15, Efeze 2
- **Geloofsbelijdenis:**
HC zondag 17 (vraag en antwoord 45), NGB artikel 22
- **Literatuur:**
Dr. B. van den Toren, *Moelijken vragen over God en Jezus*. ISBN: 9075535333.

C. Programmaopzet

Alternatieve startopdracht

Laat de jongeren in tijdschriften naar foto's en plaatjes zoeken die volgens hen met 'leven' te maken hebben. Laat ze kort hun keuze toelichten en plak ze eventueel op een groot vel papier.

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel: Johannes 11: 1-46 Vragen: - Zeg met je eigen woorden wat er wordt bedoeld met: 'Deze krankheid is niet tot de dood.' (vers 4) - Waarom willen de discipelen liever niet terug naar Jeruzalem? (vers 8) - Thomas ziet het helemaal somber in. Uit welk vers blijkt dat? - Martha en Maria zeggen allebei hetzelfde tegen de Heere Jezus. Wat zeggen ze? - Waarom huult de Heere Jezus volgens de Joden?	Bijbel: Johannes 11: 1-46 Vragen: - Vers 2: Wat weet je nog meer over deze Maria? - Zeg met je eigen woorden wat er wordt bedoeld met: 'Deze krankheid is niet tot de dood.' (vers 4) - Waarom willen de discipelen liever niet terug naar Jeruzalem? (vers 8) - Wat denkt Martha als ze het antwoord van de Heere Jezus (vers 23) hoort? Wat wil de Heere Jezus eigenlijk zeggen? - Waarom huult de Heere Jezus volgens de Joden? - De Heere Jezus dankt Zijn Vader al voordat Hij Lazarus heeft opgewekt. Waarom doet Hij dat?
Keuzevragen Vragen: 1 a en c, 2, 3, 4 en 5 Stellingen: II, III, V	Keuzevragen Vragen: 1, 3, 4 en 6 Stellingen: I, IV, V, VI
Overige verwerking Puzzel maken	Overige verwerking Leesstukje 'Wat is waarheid?' met bijbehorende opdracht

D. Antwoorden

Startopdracht

Laat de jongeren deze opdracht maken, later in de schets wordt hier op terug gekomen.

Naam	Bijbelgedeelte
Lazarus	Johannes 11: 1-46
Jongeling te Nain	Lukas 7: 11-17
Dochtertje van Jairus	Markus 5: 21-43 of Lukas 8: 40-56

Vraag 1

- a. Geloven, daar gaat het om. Zie ook Johannes 11:40. Jezus zegt hier: 'Heb ik u niet gezegd, dat, zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult?'
- Als je niet gelooft in de opstanding uit de doden, waarom geloof je dan? Eén van de redenen om te geloven is, dat je na de dood het eeuwige leven mag ontvangen. Paulus betoogt in 1 Korinthe 15 (via een logische redenering) bovendien dat als de Heere Jezus niet opgewekt was, de apostelen dan leugenaars zouden zijn (want die verkondigden de opstanding der doden) en dat als Christus niet opgewekt is, de gelovigen nog in hun zonden zijn. De HELE zaligheid komt daarmee dus op losse schroeven te staan.
- b. Als er dan geen opstanding der doden is en je gelooft toch, dan zegt Paulus:
1. vers 16: dan is Christus niet opgewekt.
 2. vers 17: dan kunnen onze zonden niet vergeven worden (door de opstanding kan dat wat de Heere Jezus met Zijn lijden en sterven verdiend heeft, ook uitgedeeld worden).
 3. vers 18: dan is er geen hoop dat de mensen die al gestorven zijn weer zullen opstaan.
- c. Zonder dit geloof in de Opstanding (Jezus Christus) kun je niet zalig worden.

26

Vraag 2

In de geschiedenis van Lazarus: Johannes 11:26 en vers 40
In de geschiedenis van het dochtertje van Jairus: Markus 5:36 en Lukas 8:50

Vraag 3

- a. Praat met de jongeren door over welke dingen in het leven maken dat zij zich gebonden kunnen voelen (zonden, activiteiten die hen helemaal in beslag kunnen nemen). Op welke manier merken zij dat in hun leven? Als jongeren zich niet gebonden voelen, laat de duivel hen blijkbaar met rust. Geen goed teken, want dan heeft hij geen werk aan jou. Als je je niet gebonden voelt, wil dat echter niet zeggen dat je dan ook niet gebonden bent. De Bijbel is daar heel duidelijk over: als je de zonde doet, ben je een slaaf van de zonde (zie Johannes 8:34). Gods Woord wil ook jongeren daarvan overtuigen, opdat ze de bevrijding bij de Heere Jezus zullen zoeken (zie vraag b).
- b. Echte bevrijding is te vinden bij de Heere Jezus Christus: Hij is gekomen om de werken van de duivel te verbreken! (1 Johannes 3:8) Zijn opstanding is het bewijs dat Hij machtig is om dood en zonden te overwinnen.

Vraag 4

- a. God heeft je geschapen met één belangrijk levensdoel: God verheerlijken en Hem voor eeuwig te genieten. Dat begint hier al op aarde en zal volmaakt zijn in de hemel. Uit je levenswijze kun je opmaken of je beantwoordt aan dat levensdoel en of het doel van je levensreis de hemel is. Ter vergelijking: iemand die op wintersport gaat, zie je thuis niet zijn zwemspullen inpakken. De manier waarop je nu leeft, zegt iets over waar je naartoe gaat. Probeer met de jongeren hun levensreisdoel helder te krijgen. Wat vinden zij het belangrijkste in hun leven? Wat houdt hen bezig? Waar zijn hun gedachten mee gevuld?
- b. Tip: Neem de plaat van de brede en smalle weg mee. Verschillen tussen de brede en de smalle weg kun je zien aan wat je handen, voeten, ogen, oren en mond allemaal doen. Dit antwoord klinkt enigszins apart, maar met de plaat erbij? De mensen op de smalle weg zien/horen/eten andere dingen dan de mensen op de brede weg. De mensen op de smalle weg willen die gebruiken voor Gods koninkrijk. De anderen gebruiken alles wat ze hebben, hun gaven en talenten, voor hun eigen eer, eigen vermaak (drank, theater, dans, kansspelen etc). Probeer de antwoorden van de jongeren concreet te maken. (Hoe is dat bijvoorbeeld in onze tijd?)
- c. Probeer de antwoorden van de jongeren uit te diepen: bij welk gedeelte van de weg horen die?
- d. Door je leven te leggen naast (toetsen aan) Gods Woord.

27

Vraag 5

Je kunt hierbij denken aan personen zoals predikanten, docenten, ouders, jeugdverenigingsleiders, maar vooral aan Gods Woord zelf.

Stellingen

- I. *De Bijbel is voor mij een Gids die me de weg wijst.*
Een gids wijst je de weg en zorgt ervoor dat je niet verdwaalt. Dat vraagt van ons vertrouwen. Wijs de jongeren erop dat de Bijbel geen gewoon boek is, maar Gods openbaring die de weg naar de hemel wijst. Niet de Koran, geen ervaringen van mensen, maar alleen Zijn Woord leidt je naar het eeuwige leven.
- II. *Je kunt niet op een andere manier in de hemel komen dan via de Heere Jezus.*
Eens. Hier gaat het om de exclusiviteit van het christelijk geloof. Er is geen andere weg. Alleen door de Heere Jezus is er een weg terug naar God. Niemand komt tot de Vader dan door Mij. Daarom zitten de andere godsdiensten op een verkeerd spoor!
- III. *Je kunt niet met 100% zekerheid zeggen dat het Christelijke geloof de Waarheid is.*
Oneens. De Heilige Geest geeft het getuigenis in ons hart, dat alleen het geloof in Christus de waarheid is. Dit is dus een geloofszaak. Daarnaast zijn er ook bewijzen die de waarheid van de Bijbel bevestigen.

Vraag 6

- a. Hij leidt in alle waarheid.
- b. Door het Woord van God, dat ook de Waarheid genoemd wordt. Hij wijst op de Heere Jezus Die de Waarheid is.
- c. De Heilige Geest wordt beloofd aan allen die de Vader daarom bidden (Lukas 11:13). Hij is in de doop toegezegd!

E-mail adres

Als je 12 in het Engels snel achter elkaar zegt, krijg je het zinnelijke '... want to'. Iedereen wil leven. Pas op! Er zijn genoeg jongeren van deze leeftijd die bewust de dood zoeken. Ook deze banden kan en wil Jezus verbreken.

Vraag 7

- a. Kenmerken van leven: ademen, huilen, honger.
- b. Om te weten of je geestelijk leeft, kun je letten op deze kenmerken: is er verdriet over je zonde en heimwee naar God

(huilen), verlangen om de Bijbel te lezen of naar de kerk te gaan (honger), gebed (ook wel 'de ademhaling van de ziel' genoemd), etc.

Stellingen

- IV. *Je kunt leven en gestorven zijn. Gestorven zijn, maar toch leven.*
Deze stelling is waar. Je kunt leven, maar geestelijk dood zijn. Je kunt gestorven zijn, maar toch eeuwig bij God mogen leven. Praat met de jongeren door over de ernst van deze stelling. Hoe kun je weten dat je niet alleen lichamelijk, maar ook geestelijk leeft? Want daar gaat het om!
- V. *Zonder de Heere Jezus kun je ook gewoon leven.*
We denken dat dat wel kan, maar eigenlijk leef je niet. Je leeft wel in "natuurlijk" opzicht, maar je bent 'geestelijk' dood. Je mist namelijk het allerbelangrijkste, namelijk een Borg en Zaligmaker. Zonder Hem eindigt je leven in de eeuwige dood.

E. Extra voorbereiding

- Neem de plaat van de brede en de smalle weg mee

Schets 5

Ik ben de Ware Wijnstok

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.*
 - De Heere Jezus wil ons met dit beeld opnieuw laten zien Wie Hij is. In de schets wordt de betekenis van het beeld van de wijnstok uitgelegd.
2. *Actualiteit aangeven.*
 - Juist in deze tijd is het belangrijk om dicht bij de Heere te leven en om uit Hem te leven. Dagelijks Zijn woorden in je meedragen, is een bescherming tegen alle openlijke en bedekte verleidingen.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.*
 - De Heere Jezus als de Wijnstok, als de Wortel waar al het goede en al het nodige uit voortkomt, is het Middelpunt van deze schets. Alleen door in Hem te zijn, kan ons leven vrucht dragen. Keerzijde is dat Wie niet in Hem blijft en daarom geen vrucht draagt, uitgehouwen en in het vuur geworpen wordt.

B. Achtergrondinfo

- De Heere Jezus kiest met de wijnstok weer een nederig beeld. Een wijnstok/de wortel is de bron van het leven van de wijnrank, maar hij is niet of nauwelijks te zien. Zo werkt de Heere ook onzichtbaar in Zijn kinderen.
- De landman: In deze gelijkenis speelt niet alleen de Zoon, maar ook de Vader een rol. Hij is de Landman die Zijn akker verzorgt. Snoeien en bemesten horen daar bij.
- Geen vrucht: Het pijnlijke 'geen vrucht' wordt in dit verhaal nadrukkelijk aan de orde gesteld. Dit zal tijdens de bespreking dus ook een evenwichtige plek dienen te krijgen. Er is in de wijngaard sprake van ranken die geen vrucht dragen. En zo is het ook in de gemeente. Ondanks het 'ingeplant zijn in Christus' zijn er ranken die buiten geworpen zullen worden omdat het geen levende ranken zijn. Wijs vanuit de Bijbel aan waar een levende rank aan te herkennen is of hoe je een levende rank kunt worden.
- Wie vrucht draagt, reinigt Hij: De rank die in de wijnstok blijft, draagt vrucht. Echter, er kunnen ook verkeerde loten aan de rank komen. Zij belemmeren de vruchten. De landman weet

dit en hij haalt ze weg, zodat zij meer vrucht dragen. Bena-druk het verschil tussen een dode rank, en een rank die wel vrucht draagt maar nog 'dode' loten heeft.

Vruchten alleen uit Hem: Vruchten komen alleen voort uit de verbinding met de Heere Jezus. Mooi is het om in dit verband te wijzen op het verschil tussen vrucht dragen en vrucht voort-brengen. We kunnen geen vruchten voortbrengen. Wat we wel kunnen doen is de vruchten dragen die Christus heeft voor-gebracht en nog voortbrengt. '...uw vrucht is uit Mij gevonden' (Hosea 14:9).

- In de wijnstok blijven: De ranken moeten in de wijnstok blijven om te leven en om vruchten te dragen: In Mijn woorden blijven. Het gaat er dus om dat je de veroordeling en de verlossing in Zijn Woord met een gelovig hart voor waar houdt. Als dat leven in je is, heb je dagelijks Zijn kracht nodig en heb je ook dage-lijks verzoening nodig. Vooral het belang van die 'dagelijkse sapstroom' is een punt van aandacht.
- Alle ranken komen samen in de wijnstok. Zo komen alle ware christenen samen in Christus, de Bron van hun leven. Deze eenheid komt ook terug in de schets over de Herder. Daar is de Herder degene waarin alle schapen bijeen komen.
- Hierin is Mijn Vader verheerlijkt: De gelijkenis begint met de Vader en hij eindigt er ook weer mee. Dit geeft iets belangrijks aan: het gaat Jezus om de verheerlijking van de Vader. Alles gericht op het hoofddoel: de verheerlijking van de Vader door het zalig worden van zondaren. Ook met deze vergelijking wil Hij dat laten zien. Een rijke oogst is tot eer van de Landman!

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:**
Psalm 80:15; Jesaja 5:1-7; Jesaja 27:2-3; Mattheüs 7:18 & 2 Korinthe 3:2-3; Job 8:11-13
- **Geloofsbelijdenis:**
HC Zondag 2, vraag en antwoord 4; HC Zondag 12, vraag 32; HC Zondag 20 vraag 53; HC Zondag 24, vraag 62, 63 en 64; HC Zondag 32, vraag 86; HC Zondag 33 vraag 91
NGB Artikel 18
DL Hoofdstuk 5, artikel 2
DL Hoofdstuk 5, artikel 3
- **Literatuur:**
De ware wijnstok, (1991) Andrew Murray. Uitgever: Uitgeve-rij Gazon, Den Haag

C. Programmaopzet

Niveau 1	Niveau 2
Alternatieve startopdracht Informatie geven over de verzorging van een wijnstruik/wijnstok, zodat de beelden gaan leven. Afbeelden van wijnranken en vruchten laten zien.	Alternatieve startopdracht Idem
Bijbel Johannes 15 vers 1-12 - Wat is een wijnstok? (vers 1) - Wat is een rank? (vers 2) - Wat betekent 'Die reinigt Hij'? (vers 2) - Wat zou er met 'vrucht' bedoeld worden? (vers 5) - Wat gebeurt er met de ranken die geen vrucht dragen? - Wat betekent 'Indien gij Mijn geboden bewaart'? (vers 10)	Bijbel Jesaja 5 vers 1-7 - Wie zou er met 'Mijn Beminde' bedoeld worden? (vers 1) - Wat wordt bedoeld met een 'vetten heuvel'? (vers 1) - Welke geestelijke vruchten heeft de Heere verwacht? - Welke geestelijke vruchten heeft de Heere gekregen? - Heeft dit Bijbelgedeelte ook nog iets te betekenen voor onze tijd? Zo ja, wat?
Keuzevragen Vragen: 1, 2, 3 en 6 Stellingen: I	Keuze vragen Vragen: 2, 3, 4, 5 en 6 Stellingen: I, II
Overige verwerking Maak een tekening van een wijnstok met ranken (of maak die van gekleurd papier). Schrijf erbij welke vrucht er gezien wordt bij een christen.	Overige verwerking Idem.

D. Antwoorden

Vraag 1

- a. De landman heeft een groot geduld, maar het houdt een keer-tje op.

- b. Het plan wordt dus niet gewijzigd en dat is ook zo in de gelijkenis van de wijnrank. Elke rank die geen vrucht draagt wordt hoe dan ook weggehaald. De landman geeft wel extra tijd in de hoop en verwachting dat er alsnog vrucht zal komen.
- c. Als we de lijn doortrekken naar de Heere, zien we dat Hij lankmoedig is over ons, omdat Hij niet wil dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen (2 Petrus 3:9).

Stelling

- I. *Ik hoef niet gelijk naar de Heere te luisteren, want de Heere is een goede Landman en heeft geduld met mij.*
Praat met de jongeren naar aanleiding van deze stelling over het 'heden, zo gij Zijn stem hoort' versus het afwachten en vooruitschuiven. Betrek daarbij de ernstige consequentie van een vruchteloos leven (Johannes 15:6).

Vraag 2

- a. Alles wat niet is naar Zijn wil wordt weggesnoeid. Allereerst is dat de zonde. Daarnaast is dat ook alles wat Zijn doel niet bevordert. Nuttelose dingen moeten dus ook weg.
- b. Naar het leven van de jongeren toe betekent dit dus een gesprek over zonden die je aan de hand houdt en ook over nutteloze tijdsbesteding of andere zaken die geen enkel doel dienen.

Vraag 3

- a. In Johannes 15 gaat het over liefde en over blijdschap.
- b. In Galaten 5 worden meer vruchten genoemd: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.
- c. Opvallend is dat Galaten 5 begint met liefde en blijdschap, de twee vruchten die in Johannes 15 genoemd worden.

Stelling

- II. *Het is belangrijker dat de Heere vrucht ziet in je leven, dan dat je die zelf ziet.*
Bij deze stelling kan er gesproken worden over de noodzaak van de toepassing van het Woord in het hart door de Heilige Geest. Alleen maar in de kerk zijn en het Woord horen, betekent nog niet dat het ook in je hart komt: dat je er uit leeft en dat je leven vrucht draagt

Vraag 4

- a. De Heilige Geest is het die telkens de aandacht weer richt op de Heere en het gebed tot Hem werkt (Romeinen 8:26). 'Mijn woorden in u blijve', houdt in dat het Woord van God telkens je overdenking is. Daar ben je mee bezig, die scherp je in, dat is het voedsel waar je ziel van leeft.
Net zoals je bij de aardse dingen maatregelen neemt om alles goed te regelen en voor te bereiden, heb je in de geestelijke dingen ook een eigen verantwoordelijkheid om je onder het Woord te stellen.
- b. Dagelijkse bijbelstudie, gebed, naar de kerk gaan, etc. hoort daar bij. Tijd vrijmaken om de Bijbel te bestuderen en je aandacht op de Heere te richten is vaak niet vanzelfsprekend, maar wel van levensbelang.

Stelling

III. Als ik naar de kerk ga, krijgt de rank water en voedsel.

Bespreek met de jongeren hoe noodzakelijk het is dat ze een Bijbelse, evenwichtige prediking horen zodat ze gezond voedsel krijgen. Wijs ze er ook op dat het niet voldoende is om het Woord te horen, maar dat dit Woord (door de werking van de Heilige Geest) ook toegepast moet worden in het leven: Er wordt van de jongeren een antwoord op de prediking verwacht, namelijk dat ze daders van het Woord zijn. Alleen zo krijgt de rank voedsel uit de prediking.

Vraag 5

- a. Het gaat er om dat jongeren met elkaar ontdekken of bespreken dat de wil van God de verheerlijking van Zijn naam is, en dat dat gebeurt door het zalig maken van zondaren. Dat is ook de wil van de Heere Jezus als Hij op aarde is: zondaren zalig maken om de Vader te verheerlijken.
- b. Uit Gods Woord.
- c. Bespreek deze vraag met de jongeren.

Vraag 6

- a. Het zoeken naar vruchten bij jezelf heeft als nadeel dat er zo snel de neiging ontstaat van het kijken naar jezelf en vervolgens mistroostig constateren dat het met de vruchten niet zo goed gesteld is.
Deze vraag probeert weliswaar het zelfonderzoek te bevorderen, maar niet met de bedoeling om alleen op jezelf te zien. Doel van deze schets is dat jongeren ontdekken dat vrucht dragen alleen mogelijk is door in Christus te zijn. Samengevat komt het hier op neer: 'Niets uit ons, maar alles uit Hem.'

- b. Alleen maar door heel dicht bij de Heere Jezus te leven, door alles van Hem te verwachten, door Hem te vragen of Hij Zijn leven in jouw leven wil overgieten.

Een persoonlijke vraag

Het doel van de schets en dus ook van deze vraag is dat de jongeren een antwoord geven op deze belangrijke vraag: ben ik een levende of een dode rank?

E. Extra voorbereiding

- Alternatieve startopdracht: neem informatie/afbeeldingen mee van wijnranken en druiven
- Overige verwerking: papier en tekenmateriaal